

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/771/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313207414
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6313207414.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci žalobcov: v 1. rade H. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., Y. XX, v 2. rade F. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., Y. XX, obe zast. splnomocnenou advokátkou: JUDr. Viera Žembová, Advokátska kancelária 977 01 Brezno, ČSA 5, proti žalovanej: E. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX L., G. XX, o určenie veci patriacej do dedičstva, na odvolanie žalobkýň zo dňa 10. 09. 2013 proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 6C/264/2013-29 zo dňa 20. 08. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd zakázal žalovanej predať, prenajať, darovať, scudziť, zaťažiť alebo iným spôsobom nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v kat. úz. L., zapísanými na LV č. XXXX Správy katastra L.. V odôvodnení uviedol, že vec právne posúdil podľa ust. § 102 ods. 1 OSP a § 44a OSP, § 159a OSP. Žalobkyne sa v konaní domáhajú určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi E. F., dôvodnosť svojich tvrdení o neplatnosti právneho úkonu osvedčili doloženou listinou a znaleckým posudkom prof. H.. C. P. J., v ktorom sú vyslovené závery o psychickej nespôsobilosti poručiťova na právne úkony v čase spísania závetu a listiny o vydedení. Bolo teda možné konštatovať, že v tejto fáze konania sa javí podaný návrh na určenie vecí patriacich do dedičstva po poručiťovi ako dôvodný. V súčasnosti právne predpisy umožňujú v čase, keď je iniciované súdne konanie vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti vyznačiť na návrh účastníka súdneho konania poznámku v katastri nehnuteľností o tom, že súdne konanie prebieha. Právnym následkom vyznačenej poznámky je následná záväznosť rozsudku, ktorým by bolo žalobnému návrhu pred súdom vyhovie aj pre ďalšie osoby, ktoré by nadobudli takúto nehnuteľnosť od pôvodnej žalovanej. Návrh voči príslušnej správe katastra je oprávnený dať účastník v zmysle ust. § 44a OSP, poznámka je vyznačená v katastri nehnuteľností podľa § 38 a nasl. zák. č. 162/1995 Z. z. a následná záväznosť vydaného rozhodnutia v súdnom konaní pre tretie osoby vyplýva z ust. § 159a OSP. Takýmto spôsobom by bolo zabezpečené, že žalobkyne by neboli ničím obmedzené pri neskoršom výkone rozhodnutia, prípadne pri ujímaní sa držby predmetných nehnuteľností v prípade, ak by boli v tomto súdnom konaní úspešné a žalovaná by v priebehu konania s nehnuteľnosťou nakladala. V súčasnosti nie je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podali odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobkyne. Uviedli, že zapísanie poznámky v katastri nehnuteľností a vydanie predbežného opatrenia nemá a neplní ten istý účel, nemá tie isté účinky. Kým zapísanie poznámky v katastri nehnuteľností má len informatívny charakter a nebráni, aby príslušná správa katastra ako správny orgán nemohla rozhodnúť o povolení vkladu v prospech iných osôb. Zapísanie predbežného opatrenia je účinné voči všetkým a bráni, aby sa s nehnuteľnosťou nakladalo, čo je už ale zavádzajúce aj pre správu katastra nie len pre účastníkov súdneho prípadne vkladového konania. Majú za to, že nevydanie predbežného opatrenia a prípadná

dispozícia s nehnuteľnosťou zo strany žalovanej môže v priebehu konania oslabiť ochranu práv a oprávnených záujmov žalobkyň. Žiadali uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP prejednal a uznesenie okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 OSP potvrdil z týchto dôvodov.

Okresný súd vec správne právne posúdil.

Účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov konania, druhým dôvodom na vydanie predbežného opatrenia je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom predbežných opatrení (vydaných pred začatím konania - § 74 OSP, alebo po začatí konania - § 102 ods. 1 OSP) je ich predbežný - dočasný charakter. Predbežné opatrenie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je prípadne bude predmetom súdneho konania o žalobe.

Predbežné opatrenie ale nie je možné nariadiť len na základe návrhu bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenia, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej hrozacej ujmy. Nariadiť predbežné opatrenie je dôvodné vtedy, ak existuje rozumný proporčný vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom. Pri nariadení predbežného opatrenia súd musí skúmať nie len ochranu toho kto o nariadenie predbežného opatrenia žiada, ale tiež musí rešpektovať ochranu toho, voči komu predbežné opatrenie smeruje.

Žalobcami navrhované predbežné opatrenie sleduje obmedzenie práv nehnuteľnosti jej vlastníkom zapísaným v katastri nehnuteľností z dôvodu, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú určenia, že predmetná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi. Žalobkyne ale ničím nepreukázali potrebu zabezpečiť nariadením predbežného opatrenia spornú nehnuteľnosť, nepreukázali potenciálne ohrozenie výkonu rozhodnutia a práve v tejto súvislosti podobne ako okresný súd aj odvolací súd poukazuje na existujúci inštitút zakomponovaný do ust. § 44a OSP. Podľa tohto ustanovenia „účastník konania je oprávnený podať na príslušnej správe katastra nehnuteľností návrh na zápis začatia súdneho konania, v ktorom sa uplatňujú vecné práva k nehnuteľnostiam, alebo súdneho konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. Ustanovenie sa použije rovnako aj na mimoriadne opravné prostriedky“. Potom správa katastra zapíše začatie takéhoto konania poznámkou, ktorá má informatívny charakter. Nehnuteľnosť, ktorá je predmetom takéhoto súdneho konania, ktorého začatie bolo zapísané v katastri nehnuteľností, môže byť predmetom zmluvy o prevode nehnuteľností. Cieľom zápisu tejto informatívnej poznámky do katastra nehnuteľností je ale chrániť prípadných nadobúdateľov nehnuteľností, ktorí tak mohli mať vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní týkajúcom sa prevádzanej nehnuteľnosti. Táto poznámka sa v katastri nehnuteľností ale nezapisuje ex offio, ale len na návrh žalobcu. Podľa ust. § 159a OSP „výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti, o neplatnosti právneho úkonu, ktorým sa nakladalo s nehnuteľnosťou, prípadne o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti, je záväzný aj pre účastníkov zmluvy, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k dotknutej nehnuteľnosti a ktorý bol podaný v čase, kedy v katastri nehnuteľností bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní“. Po zápise poznámky podľa § 44a OSP do katastra nehnuteľností je teda výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti (vlastníckeho práva) záväzný nie len pre žalovaného, ale aj pre osobu, ktorá nadobudla vecné práva k tejto nehnuteľnosti od žalovaného, prípadne jeho právneho nástupcu v priebehu súdneho konania a po zápise poznámky. Potom ochrana žalobcov pred prípadnou hrozbou „predať, prenajať, darovať, scudziť alebo zaťažiť, iným spôsobom nakladať s nehnuteľnosťami ...“ je dostatočne daná zákonným postupom podľa ust. § 44a OSP a nie je dôvodné nariaďovať predbežné opatrenie. Pre nariadenie predbežného opatrenia ako špecifického prostriedku je potrebné preukazovať skutočnosti súvisiace s hrozbou bezprostrednej ujmy prípadne iného relevantného dôvodu. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí jeho navrhovateľ aspoň osvedčiť základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale tiež osvedčiť, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy, čo však žalobkyne nijakým spôsobom neosvedčili. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyne neosvedčili reálnu hrozbu súvisiacu s nakladaním s nehnuteľnosťou a s poukazom na to, že tieto môžu využiť právne možnosti poskytované zákonom v prípade súdneho konania súvisiaceho s nehnuteľnosťou (záznamová povinnosť katastra nehnuteľností podľa ust. § 44a OSP) dospel odvolací súd podobne ako okresný súd k záveru, že nie je splnený predpoklad pre nariadenie predbežného opatrenia.

Odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.